

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
9 Mart 2020 Pazartesi

Piyasalarda Bugün

Küresel risk iştahında zayıf seyir sürüyor. ABD'den gelen güçlü Şubat ayı tarım dışı istihdam verilerine karşın, Kovid-19'un Çin dışındaki ülkelerde de hızla yayılması riskten kaçışı destekliyor. Cuma günü MSCI Dünya Hisse Senedi Endeksi %2,0 gerilerken, MSCI Gelişmekte Olan Ekonomiler Hisse Senedi Endeksi'nde düşüş %2,6'yı buldu. Güvenli liman arayışı ile gelişmiş ülke tahvilleri tarihi dip seviyelerine inerken, altın fiyatları yükseldi. Öte yandan, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ile Rusya arasında ham petrol üretiminde kesintiye gitme konusunda uzlaşma sağlanamaması ile ham petrol fiyatları Cuma günü %10'a yakın gerilemişti. Bu ortamda Türk finansal varlıklar zayıf bir seyir izledi. Borsa İstanbul 100 ve 30 endeksleri %2 düşerken, tahvil faizleri yükseldi. TL ise, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,1 değer kazanmıştı. Yeni haftaya ise küresel risk iştahı yine zayıf bir başlangıç yaptı. Hafta sonu Suudi Arabistan Rusya ile OPEC'in anlaşamamasının ardından üretimi artırma ve resmi petrol satış fiyatını düşürme kararı almasıyla Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %30 civarında düşüş yaşandı. Petroldeki bu sert düşüşle birlikte, güvenli liman arayışı tahvil faizlerini geriletirken, vadeli işlemlerde ABD Merkez Bankası'nın (Fed) 17-18 Mart tarihlerindeki toplantısında da faizlerde indirime gidebileceği fiyatlanıyor. Günün ilerleyen saatlerinde virüs salgınına yönelik haberlerin yanında Almanya Ocak ayı sanayi üretimi verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise gündem sakin olduğundan, küresel risk iştahının Türk finansal varlıkların seyri açısından önemli olacağı düşünülüyor.

TCMB zorunlu karşılık (ZK) oranları ve nema ödemelerini kredi büyümesi oranlarıyla ilişkilendiren zorunlu karşılık düzenlemesinde değişiklik yaptı.

Son dönemde tüketici kredilerindeki belirgin artışın, büyüme kompozisyonu, enflasyon ve dış denge üzerinde yaratabileceği etkiler ile yabancı para nakdi kredilerin erken kapatılması veya vadesinden önce yapılandırılması amacıyla kullanılan Türk lirası kredilerin kredi büyümesinde yol açtığı artış dikkate alınarak mevcut zorunlu karşılık düzenlemesinde bazı değişikliklere gidildi. Bu çerçevede, yıllık reel kredi büyüme oranı; %15'in üzerinde olan bankalar;

Takvim

- 9-Mar** Japonya, GSYH büyümesi, 4Ç19 Almanya, Sanayi üretimi, Ocak
- 10-Mar** TÜİK, İşgücü istatistikleri, Aralık Çin, TÜFE, Şubat Euro Bölgesi, GSYH büyümesi, 4Ç19
- 11-Mar** TÜİK, İnşaat maliyet endeksi, Ocak TCMB, Ödemeler dengesi, Ocak ABD, TÜFE, Şubat
- 12-Mar** Euro Bölgesi, Sanayi üretimi, Ocak Euro Bölgesi, ECB faiz kararı ABD, ÜFE, Şubat

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	109,601	-1.98%	-9.43%	-4.22%
BİST-30	130,897	-2.02%	-9.63%	-5.71%
XUSIN	134,950	-1.62%	-8.53%	-3.02%
XBANK	148,088	-2.61%	-16.11%	-7.54%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	6.0899	-0.29%	2.04%	2.39%
Euro/TL	6.8777	0.15%	4.40%	3.13%
Sepet Kur*	6.4839	-0.13%	3.34%	2.90%
Euro/Dolar	1.1285	0.41%	2.36%	0.67%
Dolar/JPY	105.30	-0.81%	-3.48%	-3.05%
DXY	95.9510	-0.69%	-2.77%	-0.45%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	10.93%	10.93%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	11.61%	11.42%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	6.14%	6.36%
ABD - 10 yıllık tahvil	0.71%	0.92%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
22 Nisan 2020	5.125%	100.79	-1.561%
18 Mayıs 2021	4.875%	101.03	3.976%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1673.85	0.21%	6.62%	10.34%
Reuters/Jefferies CRB*	165.40	-4.01%	-8.47%	-15.88%
Brent (Dolar/varil)	45.27	-9.44%	-17.59%	-31.41%
Doğalgaz (TL/stdm3)	1.71	-5.56%	-4.95%	-26.31%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün

selektif sektörlerde kullanılan 2 yıldan uzun vadeli krediler ile 5 yıl ve daha uzun vadeli konut kredileri reel değişimlerinin tamamı büyüme oranı formülünün pay kısmından düşülerek hesaplanan uyarlanmış reel kredi büyüme oranının %15'in altında olması durumunda ZK teşviklerinden yararlanabilecekler. Reel kredi büyümesi %15'in altında olan bankalar ise 5 yıl ve daha uzun vadeli konut kredileri dışında kalan bireysel kredi reel değişiminin %75'i ve yabancı para nakdi kredilerin erken kapatılması veya vadesinden önce yapılandırılması amacıyla 9 Mart 2020 tarihinden itibaren kullanılan Türk lirası kredilerin tamamı büyüme oranı formülünün pay kısmından düşülerek hesaplanan uyarlanmış reel kredi büyüme oranının %5'in üzerinde olması durumunda ZK teşviklerinden yararlanabilecekler. TCMB, selektif sektörler olarak ise, tarım, madencilik, alkollü içecekler ve tütün hariç imalat sanayi, enerji, ulaştırma ve depolama, turizm ile bilgi ve iletişim sektörlerini belirledi.

ABD'de Şubat ayı tarım dışı istihdam verileri beklentilerden güçlü geldi. Şubat'ta bir önceki aya göre istihdam 175 bin kişi olan tahminlerin oldukça üzerinde 273 bin kişi artarken, Ocak ayı artışı 225 bin kişiden 273 bin kişiye revize edildi. Ülkede işsizlik oranı Ocak ayındaki %3,6'da sabit kalacağı beklentilerinin aksine %3,5'e inerken, işgücüne katılım oranı %63,4'te sabit kaldı. Bununla birlikte, ülkede ortalama saatlik kazançlar Şubat'ta aylık bazda %0,3 ile beklentiler dahilinde artarken, saatlik kazançların yıllık değişimi %3,1'den %3,0'a yavaşladı.

Almanya'da hükümet Covid-19'un olumsuz etkilerini sınırlamak üzere kamu yatırımlarını artırma kararı aldı. Alman hükümeti 2024 yılına kadar kamu yatırım harcamalarını 12,4 milyar euro artırmaya ve şirketlerin işgücü maliyetlerini desteklemeye karar verdi.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Türk Hava Yolları (THYAO) – 2019 yılı 4. çeyreğine ait finansal sonuçları açıkladı. THY'nin son çeyrek net kârı 336 milyon dolar olarak gerçekleşti. Şirket bir önceki yılın aynı döneminde 2 milyon dolar net zarar kaydetmişti. Şirketin satış gelirleri %10 artışla 3.281 milyon dolar oldu. Yolcu gelirleri yıllık %10 büyüyerek 2.708 milyon dolara ulaşırken, kargo gelirleri %3 artışla 471 milyon dolar oldu. Bu dönemde EBITDAR marjı 7,9 yüzde puan iyileşti ve %27,2 oldu. Böylece EBITDAR rakamı %55'lik yükselişle 892 milyon dolara ulaştı.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan lisanslı depoculuk kapasitesinde hedefin 10 milyon ton olduğunu duyurdu. 183 firmanın lisans için izin aldığı ve 91 firmanın lisansının aktif durumda olduğunu belirten Pekcan lisanslı depo kapasitesinin 4,8 milyon tona ulaştığını ifade etti.

TÜİK İstatistiklerle Kadın 2019 çalışmasının sonuçlarını açıkladı. Buna göre, doğuştan beklenen yaşam süresi kadınlarda 81 yıl, erkeklerde ise 75,6 olarak gerçekleşti. En az bir eğitim düzeyini tamamlayan kadınların oranı 2018 yılında %84,5, erkeklerde ise %95,9 oldu. En az üniversite mezunu olan 25 ve daha yukarı yaştaki kadınların oranı %17,5, erkeklerin oranı ise %22,4 seviyesinde. En yüksek kadın istihdam oranı %40,4 ile TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) bölgesinde, en düşük kadın istihdam oranı ise %11,9 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde gözlemlendi. Çalışma hayatında kalma süresi 2018'de kadınlarda 19 yıl, erkeklerde 39,3 yıl oldu. Cinsiyete dayalı ücret farkı toplamda %7,7 olurken, tüm eğitim düzeylerinde erkek ücretinin lehine gerçekleşti. Mutluluk oranları incelendiğinde, kadınlarda mutluluk oranının (%57) erkeklerden (%47,6) daha yüksek olduğu gözlemlendi.

TSKB Ekonomik Araştırmalar, kadınların iş gücü piyasasında daha aktif yer almalarını sağlamak ve istihdam fırsatlarını güçlendirmek için bilgi ve beceri yatırımlarının önemini ele aldığı son raporunu yayınladı. "Uzun vadeli refah için kadınların bilgi ve becerilerine yatırım şart!" isimli raporda, Türkiye gibi dijitalleşmeden nispeten dolayı olarak etkilenen gelişmekte olan ülkelerin yakın gelecekte teknolojik değişimin yol açtığı piyasa dönüşümlerinin etkisini yaşayacağını ve bu bağlamda özellikle kadınların becerilerine yatırımın öneminin altı çiziliyor. Rapora göre, kadınlar, yüksek teknoloji üretim ve bilgi yoğun hizmet sektörü pozisyonları da dahil olmak üzere yüksek teknoloji pozisyonlarda yeterince temsil edilmiyor. Avrupa Birliği (AB) genelinde, yüksek teknoloji sektörlerde erkeklerin istihdam oranı %5,1 iken kadınların istihdam oranı sadece %2,9. Çalışmada, yüksek teknoloji sektörlerde kadın istihdamının düşük olması, kadınların fen bilimleri, mühendislik,

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

matematik ve bilişim alanlarında yükseköğrenim görme oranlarının düşüklüğüyle alakalı olduğu kaydedilmiş. Türkiye’de yükseköğretime kaydolun kadınların sadece %13’ü bilgi ve iletişim teknolojileri (BT), mühendislik veya doğa bilimleri alanlarından mezun olurken, yükseköğretime kaydolun erkeklerin %27’si bu alanlardan mezun oluyor.

Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) verilerine göre, Türkiye otomotiv sektörü ihracatı Şubat ayında %0,9 düşüyle 2,5 milyar dolar oldu. Yılın ilk iki ayında otomotiv ihracatı %1 artışla 4,92 milyar dolara ulaştı. Şubat ayında otomobil ihracatı %14 artışla 1,08 milyar dolar oldu. Geçtiğimiz ay tedarik endüstrisi ihracatı %5 azalışla 0,85 milyar dolar, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ihracatı %11 azalarak 0,36 milyar dolar, otobüs-minibüs-midibüs ihracatı %1 azalarak 0,15 milyar dolar oldu.

Ağır ticari satışları %172 arttı. Düşük faiz oranları, dövizin seyri ve ekonomik büyüme beklentileri, otomotivde tüketicinin talebini öngörülerin de üzerinde hızlandırdı. İlk iki ayda otomobil ve hafif ticari araç satışları %90 arttı. Bu dönemde en fazla artış ise son dört yılda %80’in üzerinde kayıp yaşayan ağır ticaride oldu. Ekonominin nabzını tutan 16 ton ve üzeri kamyon pazarı ilk iki ayda %172 arttı. Bu yüksek artış oranı baz etkisi kaynaklı olsa da hızlı toparlanma sektöre umut verdi. Ağır Ticari Araçlar Derneği (TAİD) Başkanı İlhami Eksin, “Geçen yıl stok maliyetinden zarar gören markalar düşük stokla girmeyi tercih etti. Yıl sonunda toplam pazarın 12 bin adedi aşmasını bekliyoruz. Ancak sektör ortalamasının 25 bin adet olduğu düşünülüğünde henüz satışlarda istediğimiz seviyelerin çok gerisindeyiz” diye konuştu. Eksin, treyler pazarında da talebin hızlandığına dikkat çekti.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) destekleriyle, 1988 kadın girişimci toplamda 1,5 milyar liralık yatırım yaptı. TKDK tarafından yapılan açıklamaya göre, Avrupa Birliği’nin aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla hazırladığı IPARD Programı kapsamında kadın yatırımcılara bugüne kadar toplam 764 milyon lira hibe desteği ödemesi yapıldı. Kadın girişimciler, sektörel bazda en çok 918 proje sayısı ile tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği için başvurdu. Tıbbi aromatik bitkilerini izleyen arıcılık, süt hayvancılığı, besi tavukçuluğu ve kırsal turizm en çok yatırım yapılan ilk 5 sektör içerisinde yer aldı.

ABD, Türkiye’den gelen çivi, civata grubu ürünlere %25 gümrük vergisi getirdi. Hırdavat Sanayici ve İşadamları Derneği (HİSİAD) Başkanı Çetin Tecdelioğlu, ABD’nin Türkiye’den giden çivi ve civata grubu ürünlere %25 vergi getirdiğini duyurdu.

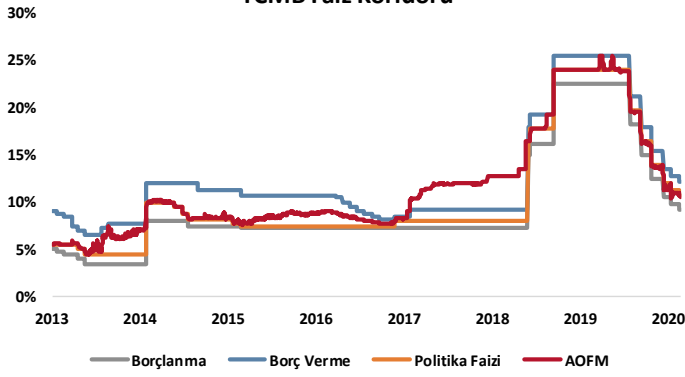
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), birden fazla kaynaktan (hibrit) üretim yapılan elektrik santrallerinin lisans süreçlerine ilişkin esasları belirledi. Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete’de yayımlandı. Buna göre, şebekeye aynı bağlantı noktasından bağlanan birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacıyla kurulan tek bir elektrik üretim tesisi "birleşik elektrik üretim tesisi", şebekeye aynı bağlantı noktasından bağlanan tamamı yenilenebilir olmak üzere birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacıyla kurulan tesis ise "birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi" olarak nitelendirilecek. Yenilenebilir enerji kaynakları dışındaki kaynakların kullanıldığı elektrik üretim tesisleri, ana kaynak yanında yenilenebilir yardımcı kaynağı bulundurması halinde "birlikte yakmalı elektrik üretim tesisi" olarak değerlendirilecek. Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde kullanılan yardımcı kaynak ünitesi ana kaynağa dayalı tesisin ünitesi olarak kabul edilecek ve tesis tek bir önlisans veya lisans kapsamında olacak. Birleşik üretim ve birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinde yardımcı kaynak, hiçbir koşulda ana kaynağa dönüştürülemeyecek. Söz konusu tesislerde, yardımcı kaynak ve ana kaynağın kurulu güçleri toplanarak ana kaynak üzerinden birlikte değerlendirmeye alınacak. Söz konusu yönetmelik 1 Temmuz 2020 itibarıyla yürürlüğe girecek.

EPDK, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile hibrit üretim elektrik üretim tesislerinin alım garantisi üzerinden desteklenmesine yönelik esasları belirledi. Buna göre, birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinden sisteme verilen net enerji miktarı tesiste kullanılan yenilenebilir enerji kaynakları için belirlenen fiyatlardan en düşük olanı üzerinden ve tesisin kalan süresi için Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması kapsamında

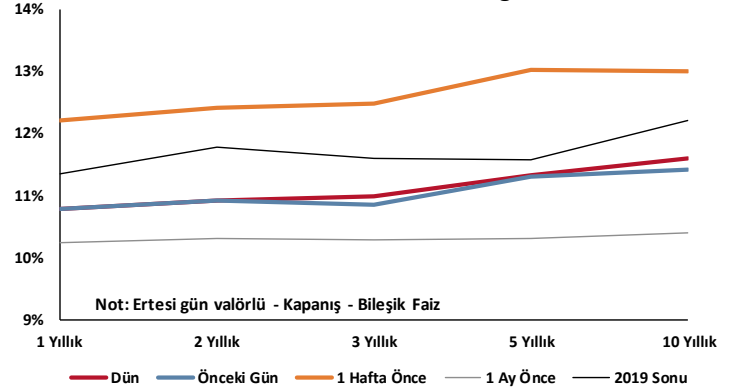
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

değerlendirilecek. Destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisinde kaynakların tamamının yenilenebilir olması durumunda ise bu tesise sağlanacak destek ana enerji kaynağı için belirlenen fiyat üzerinden hesaplanacak. Söz konusu yönetmelik 1 Temmuz 2020 itibarıyla yürürlüğe girecek.

TCMB Faiz Koridoru

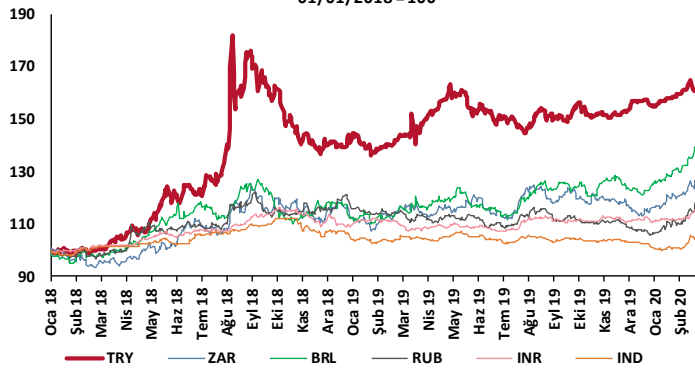

Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

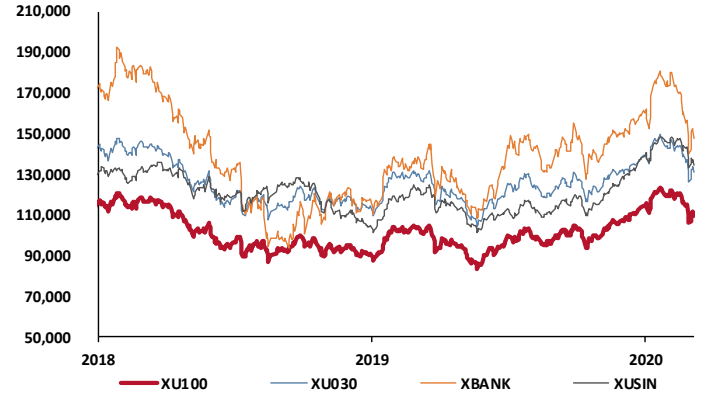

GOÜ Para Birimleri / USD

01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

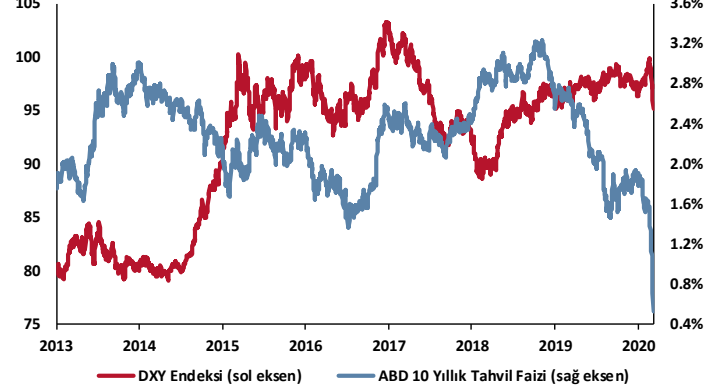

Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi

baz puan

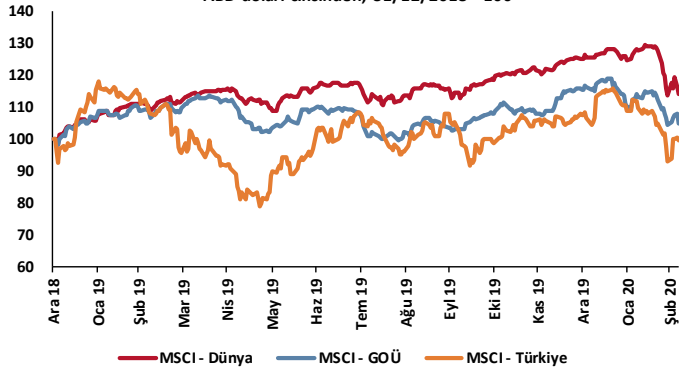

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

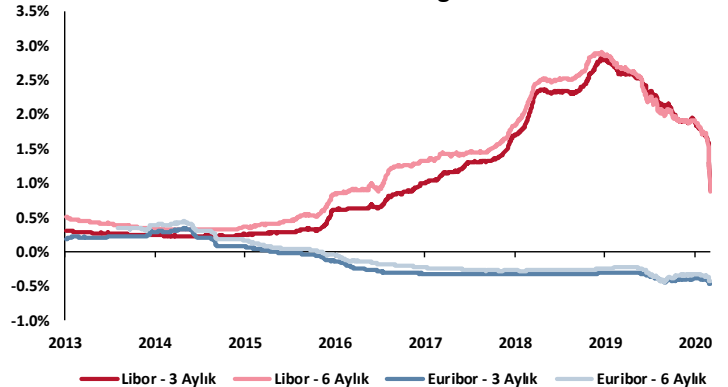

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr